

ПРОГРАМ
МОНЕТАРНЕ ПОЛИТИКЕ НАРОДНЕ БАНКЕ СРБИЈЕ
У 2025. ГОДИНИ

1. У складу са Законом о Народној банци Србије, основни циљ Народне банке Србије јесте постизање и одржавање стабилности цена. Не доводећи у питање остварење тог циља, Народна банка Србије доприноси очувању и јачању стабилности финансијског система и одрживом економском расту.
2. Циљ монетарне политике Народне банке Србије дефинисан је нумерички као годишња процентуална промена индекса потрошачких цена у висини 3,0%, уз дозвољено одступање од $\pm 1,5$ п. п., а у сарадњи с Владом Републике Србије утврђен је на овом нивоу до краја 2027. године¹. Очувањем ценовне стабилности у средњем року, Народна банка Србије доприноси даљем унапређењу пословног и инвестиционог окружења, а тиме и расту запослености, јачању конкурентности наше привреде и повећању стандарда наших грађана. Такође, ниска и стабилна инфлација у средњем року доприноси и већој употреби динара у домаћем финансијском систему, што, поред повећања ефикасности монетарне политике, доводи и до смањења изложености економских субјеката девизном ризику.
3. Народна банка Србије настојаће да утврђени циљ за инфлацију оствари коришћењем инструмената који су јој на располагању у оквиру режима циљања инфлације као монетарне стратегије коју примењује од почетка 2009. године. При доношењу одлука о монетарној политици, Народна банка Србије процењиваће природу и степен утицаја фактора из домаћег и међународног окружења, укључујући и ефекте климатских промена на инфлацију, и у складу с тим задржаће потребну флексибилност монетарне политике у погледу степена реакције и коришћења инструмената, како би обезбедила ефикасно функционисање трансмисионог механизма и ценовну стабилност у средњем року, истовремено доприносећи укупној макроекономској и финансијској стабилности.
4. Основни инструмент монетарне политике остаје референтна каматна стопа, која представља највишу каматну стопу по којој Народна банка Србије може да повлачи вишкове динарске ликвидности банкарског сектора путем главних операција на отвореном тржишту – једнонедељних реверзних репо операција. Притом, захваљујући обављању репо аукција по методу варијабилне вишеструке каматне стопе, Народна банка Србије утврђивањем износа ликвидности који жели да повуче и посредним утицајем на висину просечне пондерисане репо стопе може да прилагоди монетарне услове и између седница Извршног одбора Народне банке Србије, без промене основних каматних стопа – чиме је омогућена флексибилност у спровођењу монетарне политике.
5. Народна банка Србије и политиком обавезне резерве доприноси регулисању нивоа ликвидности у банкарском сектору. Такође, обавезна резерва користи се и као пруденцијални инструмент којим се стимулише коришћење динарских и дугорочнијих извора финансирања у финансијском систему.
6. Народна банка Србије наставиће да спроводи режим руковођено пливајућег девизног курса. Интервенције на међубанкарском девизном тржишту спроводиће се с циљем ублажавања осцилација курса динара према евр, ради очувања

¹ Меморандум Народне банке Србије о циљаним стопама инфлације до 2027. године, усвојен на седници Извршног одбора Народне банке Србије од 12. децембра 2024. године.

стабилности цена и финансијског система, као и одржавања адекватног нивоа девизних резерви.

7. Девизне резерве земље које су знатно изнад нивоа који је утврђен као адекватан представљају важан елемент отпорности домаће економије на неизвесности из међународног окружења, као и стуб одбране од екстерних ризика. Народна банка Србије ће и током 2025. године остати доследна у одржавању адекватног нивоа и одговарајуће структуре девизних резерви, руководећи се првенствено начелима сигурности и ликвидности у управљању девизним резервама.
8. Народна банка Србије спроводиће активности из области микропруденцијалне и макропруденцијалне политике с циљем очувања стабилности финансијског система и спречавања настанка, као и ублажавања системског ризика, водећи рачуна о томе да се те активности спроводе транспарентно и да не умањују ефикасност основног инструмента монетарне политике. С тим у вези, редовно ће се спроводити регулаторне мере и активности на препознавању потенцијалних ризика – спољних и унутрашњих, као и тестирање отпорности финансијског система на макроекономске и системске ризике. Очувана финансијска стабилност омогућава да се и у наредном периоду остварује снажна позитивна веза између финансијског и реалног сектора.
9. Народна банка Србије наставиће да примењује свеобухватни приступ при спровођењу активности усмерених на даље смањење постојећих и спречавање настанка нових проблематичних потраживања. Очувањем ниског и одрживог нивоа проблематичних кредита повећава се ефикасност монетарне политике и подржава раст кредитне активности на здравим и одрживим основима.
10. Народна банка Србије наставиће и да помаже корисницима финансијских услуга у остваривању заштите њихових права спровођењем поступака индивидуалне и колективне заштите, као и да даље унапређује сегмент заштите корисника финансијских услуга изменама одговарајућих законских решења, чиме се доприноси и финансијској стабилности.
11. У складу с Меморандумом о стратегији динаризиције², Народна банка Србије наставиће да спроводи стратегију динаризиције и да уз очувану макроекономску стабилност, као њен први стуб, доприноси већем коришћењу домаће валуте у финансијском систему. Раст степена динаризиције може да допринесе и повољнијој оцени кредитног рејтинга земље и његовом даљем побољшању. Активности Народне банке Србије у наредном периоду биће усмерене ка даљем развоју домаћег финансијског тржишта, већој употреби инструмената заштите од девизног ризика и већој употреби динара у домаћим економским токовима. Народна банка Србије наставиће да подстиче динаризицију утврђивањем одговарајућих средстава финансијског обезбеђења за монетарне операције (прихватање само динарских хартија од вредности одговарајућих издавалаца), политиком обавезне резерве и другим пруденцијалним мерама, као и промовисањем штедње у домаћој валути.
12. Ради несметаног функционисања платног промета у земљи, Народна банка Србије наставиће да обезбеђује континуирано стабилан и ефикасан рад платних система и картичног система чији је оператор. Тиме се доприноси убрзању токова новчаних средстава на тржишту, те ефикасности монетарне политике. Такође, Народна банка

² Стратегија динаризиције финансијског система Србије донета је у марту 2012. године, а унапређена је Меморандумом о стратегији динаризиције, који су потписале Народна банка Србије и Влада Републике Србије у децембру 2018. године.

Србије наставиће да развија услуге безготовинског плаћања на тржишту платних услуга, што доприноси процесу дигитализације.

13. Не доводећи у питање независност Народне банке Србије, монетарна политика Народне банке Србије биће усклађена с фискалном политиком и структурним политикама Владе Републике Србије, јер су њихови заједнички циљеви средњорочна ценовна стабилност и очување финансијске стабилности и одрживости јавних финансија, а тиме и дугорочно одржив привредни раст. То ће допринети јачању отпорности на потенцијалне негативне ефекте фактора из међународног окружења, што је посебно значајно у периодима повећане глобалне неизвесности и изражених ризика.
14. Народна банка Србије, у сарадњи с Владом Републике Србије, остаће посвећена процесу европских интеграција, доприносећи реализацији свих обавеза Републике Србије које проистичу из процеса приступања Европској унији.
15. Важан део монетарне стратегије Народне банке Србије јесте и комуникација с јавношћу, која доприноси већој ефикасности монетарне политике и усидрености инфлационих очекивања у границама циља, а тиме и већој отпорности на неизвесности из спољног окружења. Делујући транспарентно и одговорно према јавности, Народна банка Србије наставиће да комуницира с јавношћу путем: а) саопштења за јавност, б) конференција за штампу, в) званичних налога на друштвеним мрежама, г) извештаја о инфлацији, д) извештаја о стабилности финансијског система и њ) других публикација.